

Sygn. akt I ACa 1403/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Józef Wąsik (spr.)
Sędziowie:	SSO del. Rafał Adamczyk SSA Robert Jurga
Protokolant:	sekr.sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 23 grudnia 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa S. S.

przeciwko (...) Spółce z o.o. w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 17 czerwca 2014 r. sygn. akt IX GC 732/13

znosząc postępowanie z dniem 17 czerwca 2014 r. uchyła zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I A Ca 1403/14

UZASADNIENIE

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od strony pozwanej (...) spółki z o.o. , na zamówienie której powód S. S. wykonywał roboty drogowe, uznaną przez dłużnika tytułem wynagrodzenia i odsetek za opóźnienie w zapłacie kwotę 83 922,74 zł., z odsetkami i kosztami postępowania. *

Strona pozwana wniosła zarzuty od powyższego nakazu.

Wobec ujawnienia w toku sporu, że objęta nakazem wierzytelność została w dniu 10 sierpnia 2012 r. zbyta na rzecz nieuczestniczącej w sporze spółki z o.o. (...), z czego strona pozwana w zarzutach od nakazu wywodziła brak legitymacji czynnej, powód, który ograniczył żądanie o sumę 30 000 zł powoływał się na nieważność przelewu.

Ponadto w toku sporu jedyny członek zarządu strony pozwanej K. K. pismem z 30 sierpnia 2013 r. skierowanym do zgromadzenia wspólników złożyła rezygnację z funkcji członka zarządu.

Powyższe oświadczenie i' przyjęcie oświadczenia przez zgromadzenie, które nie objęło porządkiem obrad równoczesnego powołania nowego członka w miejsce ustępującego, jest zdaniem Sądu Okręgowego - w świetle art. 166 par. 1 pkt ksh wprowadzającego wymóg zapewnienia przez spółkę działania zarządu- bezskuteczne.

Sąd nie uwzględnił wniosku o zawieszenie postępowania, powołując się na niedokonanie w KRS zmiany danych osób wchodzących w skład organu.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 17 maja 2013r:

- 1/ uchylił nakaz zapłaty z dnia 17 maja 2013 r. sygn. akt IX GNC 539/13;
- 2/ umorzył postępowanie w zakresie kwoty 30 000 zł;
- 3/ oddalił powództwo w pozostałej części;
- 4/ zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej koszty procesu w kwocie 6 767 zł.

Za podstawę faktyczną wyroku Sąd przyjął następujący stan faktyczny:

W dniu 10 sierpnia 2012 r. powód i (...) sp. z oo złożyli w formie pisemnej zgodne oświadczenia o przeniesieniu przez S. S. opisanych w fakturach nr (...) wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za wykonanie na podstawie umowy z B. spółki z oo robót budowlanych za zapłatą ceny w wysokości 83 521, 58 zł. Z powyższego wynika, że podmioty uzgodniły istotne postanowienia umowy sprzedaży praw uregulowanej w art. 555 kc, do jakiej mają odpowiednie zastosowanie przepisy o sprzedaży rzeczy, a co na podstawie art. 509 i 510 kc wywołało skutek w postaci zmiany wierzyciela.

W zaistniałej sytuacji na podstawie art. 512 kc z dniem doręczenia stronie pozwanej pisma S. S. z 10 sierpnia 2012r., stanowiącego zawiadomienie o cesji, doszło do umorzenia długu względem powoda.

Wobec niedochowania przez cesjonariusza terminu zapłaty ceny za nabyte prawa S. S. postanowił rozwiązać umowę. Dał temu wyraz kierując do prezesa L., po zawarciu przez niego ugody z B., pism w jakich powoływał się na nieważność przelewu.

Okoliczność zwłoki w zapłacie ceny za nabytą wierzytelność nie jest podstawą skutecznego podniesienia względem B. zarzutu z art. 515 kc.

Powyższe w świetle art. 512 kc oznacza, że strona pozwana jest zobowiązana do zapłaty wyłącznie względem (...) sp. z (...), dopóki nie zostanie przez nią zawiadomiona o zmianie wierzyciela. Jakkolwiek L. od pewnego czasu przychyliła się do doprowadzenia do rozwiązania umowy ze S. S., to jednakże dotychczas nie zawiadomiła o tym dłużnika.

Zatem w ocenie Sądu Okręgowego, nakaz zapłaty jako wydany przeciwko osobie niebędącej wierzycielem należało uchylić.

Okosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc.

Apelację od tego wyroku wniósł powód, zarzucając:

1/ błędne ustalenia faktyczne, polegające na:

- błędnym ustaleniu, że strona powodowa i (...) Sp. z o.o. złożyli zgodne oświadczenie o bezwarunkowym przeniesieniu wierzytelności powoda wobec (...) Sp. z o.o., podczas gdy umowa cesji wierzytelności zawarta została pod warunkiem rozwiązującym, który nastąpił;

- brak jakichkolwiek ustaleń co do faktu zawarcia umowy cesji wierzytelności pod warunkiem rozwiązującym, pomimo, że powołane w toku postępowania dokumenty jako dowody tej okoliczności to potwierdzają, w szczególności nie kwestionowane: dokument umowy cesji, zeznania świadka B. D., zeznanie stron,
- błędnym ustaleniu że aby powód mógł skutecznie żądać od pozwanej Spółki zapłaty, musi dojść do zmiany wierzyciela, podczas gdy z zebranego materiału dowodowego wynika, iż do zmiany wierzyciela nie doszło, albowiem wskutek wystąpienia warunku rozwiązującego przedmiot umowy nie przeszedł na inny podmiot;

2/ nieuzasadnionym pominięciu w ustaleniach faktycznych, iż pozwana Spółka przyznała że zobowiązana jest do zapłaty dochodzonej kwoty i pominięciu, iż kwestionuje ona obydwie podmioty;

3/ błędnym ustaleniu, iż powód opiera swoje roszczenie na art. 515 kodeksu cywilnego, podczas gdy po ujawnieniu w toku postępowania faktu zapłaty przez B. części należności w wysokości 30.000,-zł. na rzecz (...) Sp. z o.o. cofnął powództwo w zakresie tej kwoty natomiast po zawiadomieniu o rozwiązaniu umowy cesji pozwana Spółka miała wiedzę o braku podstawy świadczenia wobec L.;

2/ naruszenie przepisów prawa procesowego, polegające na:

- naruszeniu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niezawarcie w uzasadnieniu Wyroku z dnia 18 lipca 2014r. rozważań prawnych oraz nie wyczerpujące przedstawienie w uzasadnieniu odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, co łącznie powoduje niemożność poddania dotkniętego uchybieniami wyroku kontroli przez Sąd II instancji;
- naruszeniu przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik

sprawy, a w szczególności naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na: braku

wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego tj. dokonanie oceny z pominięciem istotnej części tego materiału w szczególności postanowień § 3 ust. 2 i 4. umowy przelewu wierzytelności z dnia 10.08.2012r., które wywoływały skutek w postaci rozwiązania umowy przelewu wierzytelności oraz „powrót” roszczenia względem pozwanego na rzecz powoda, skutkujące uczynieniem przez Sąd błędnych ustaleń, iż nakaz zapłaty został wydany przeciwko osobie nie będącej dłużnikiem;

- nieuzasadnionym pominięciu zeznań świadka B. D. z Spółki (...) Sp. z o.o., który potwierdził, iż cesjonariusz nie dochował terminu zapłaty ceny za nabyte wierzytelności;

3/ naruszenie przepisów prawa materialnego, polegające na:

- naruszeniu art. 89 k.c. poprzez jego niezastosowanie przy ocenie treści umowy przelewu wierzytelności z dnia 10.08.2012r. oraz ocenie skuteczności zwrotnego przejścia wierzytelności na powoda, pomimo zgodnego zastrzeżenia przez strony (tj. powoda i (...) sp. z o.o.) w §3 ust.4 skuteczności przedmiotowej umowy pod warunkiem rozwiązującym;
- naruszeniu art. 512 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie w stanie faktycznym co do którego nie ma on zastosowania;
- naruszeniu art. art. 510 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i rym samym nie uznanie, iż strony inaczej postanowiły, co do skutku rozporządzającego umowy cesji wierzytelności z dnia 10.08.2012 roku;
- naruszeniu art. 515 kodeksu cywilnego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, albowiem strona powodowa nie kwestionuje zapłaty kwoty 30.000,- zł. przez pozwaną Spółką przed zawiadomieniem jej o rozwiązaniu umowy cesji, a po tej dacie już nie świadczyła wobec żadnego z podmiotów, stąd nie można wobec niej stosować ochrony przewidzianej przepisami art. 515 kodeksu cywilnego.

Na tej podstawie wniosł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez utrzymanie w mocy nakazu zapłaty z jednoczesnym umorzeniem postępowania co do kwoty 30.000,- zł. wraz z kosztami procesu wg norm przepisanych w postępowaniu przed Sądami obu instancji, w tym trzykrotności stawki minimalnej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem I Instancji, ewentualnie uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji, przyznając jednak, że Sąd Okręgowy powinien zawiesić postępowanie.

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu apelacji zważył, co następuje:

Apelacja odniosła skutek wobec stwierdzenia nieważności postępowania w zakresie objętym rozprawą z dnia 17 czerwca 2014r, co Sąd Apelacyjny uwzględnił z urzędu na podstawie art. 378 § 1 kpc.

Biorąc pod uwagę przedstawione argumenty Sąd Apelacyjny uchylił wyrok znosząc postępowanie w zakresie rozprawy z dnia 17.06.2014r i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania na podstawie art. 386 § 2 kpc. Przed rozprawą zostało ujawnione bowiem, że pozwana spółka nie posiada organu uprawnionego do reprezentowania, albowiem dotychczasowy jedyny członek zarządu K. K. złożyła rezygnację z pełnionej funkcji na zgromadzeniu wspólników w dniu 30.08.2013r. Na zgromadzeniu tym, ani na kolejnym odbytym w dniu 17.10.2013r nie wybrano nowego zarządu.

Zgodnie z art. 202 § 4 mandat członka zarządu wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania ze składu zarządu. Rezygnacja członka zarządu złożona organowi uprawnionemu do powołania w skład tego organu jest skuteczna i wywołuje konstytutywny, czyli prawotwórczy skutek prawny z chwilą złożenia rezygnacji. Wykreślenie członka zarządu z Krajowego Rejestru Sądowego ma znaczenie tylko deklaratywne (ujawniające). W przypadku udowodnienia w procesie faktu wygaśnięcia mandatu członka zarządu, ustaje domniemanie prawdziwości związane z wpisem do rejestru sądowego oraz domniemanie prawdziwości związane z odpisem z Krajowego rejestru Sądowego, jako dokumentem urzędowym (art. 244 § 1 kpc).

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, jako osoba prawna ma zdolność prawną, zdolność sądową i zdolność procesową (art. 67 § 1 kpc). Jeżeli osoba ta nie posiada organu powołanego do jej reprezentowania, to pomimo posiadania zdolności sądowej nie może ujawniać swojej woli i podejmować czynności prawnych lub procesowych, nawet jeżeli posiada należycie umocowanego pełnomocnika ustanowionego przed utratą organu powołanego do jej reprezentowania (por. Postanowienie Sądu najwyższego z dnia 2.06.201 Or, II PZ 15/10, OSNP 2011/23- 24/298/.

W zaistniałej sytuacji procesowej obowiązkiem Sądu Okręgowego było zawieszenie postępowania z urzędu na podstawie art. 177 § 1 pkt 2 kpc. Kontynuowane postępowanie jest nieważne, co wynika z art. 379 pkt 2 kpc. Zatem pierwszym obowiązkiem Sądu I Instancji będzie zawieszenie postępowania do czasu powołania nowego zarządu, względnie ustanowienia kuratora na podstawie art. 42 §

1 kc.

Po podjęciu postępowania, rozpoznając ponownie sprawę Sąd Okręgowy powinien uwzględnić, że powód i (...) Sp. z o.o. złożyli oświadczenie o przeniesieniu przez S. S. na rzecz (...) Sp. z o.o. wierzytelności mu przysługujących wobec pozwanej Spółki pod warunkiem rozwiązującym - § 3 ust. 4 umowy. Oznacza, to, że w przypadku niedokonania zapłaty ceny wierzytelności w terminie 19 dni od dnia zawarcia umowy, umowa ta uległa rozwiązaniu, a wierzytelność przeszła automatycznie zwrotnie na cesjonariusza bez konieczności dokonywania dodatkowej czynności prawnej. Tymczasem Sąd Okręgowy w ogóle nie poczynił żadnych ustaleń w zakresie spornej kwestii zawarcia umowy pod warunkiem rozwiązującym, co stanowi istotne uchybienie skutkujące błędnym rozstrzygnięciem co do obowiązku świadczenia pozwanego. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy (po Sąd uzupełni postępowanie we wskazanym

Biorąc pod uwagę przedstawione racje, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeknie Sąd Okręgowy na podstawie art. 108 § 2 kpc.